

25.8.2025

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 3/2025

Aika	perjantai 15.8.2025 klo 10.00–12.30
Paikka	STM, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh Vaikuttamo Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM, puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, VM, varapuheenjohtaja Krista Björkroth, erityisasiantuntija, STM Jutta Kastinen, lakimies, STM Mikko Meuronen, neuvotteleva virkamies, STM Tiina Etelälahti, erityisasiantuntija, SM Jaana Määttä, johtava asiantuntija, SM Tuomas Pylkkänen, pelastusylitarkastaja, SM Tiina Snellman, strategia- ja ohjausyksikön johtaja, SM Juri Matinheikki, johtava erityisasiantuntija, VM Timo Ukkola, erityisasiantuntija, VM, sihteeri Virpi Vuorinen, aluetalouden päällikkö, VM Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, VM Heidi Huuskonen, kehittämispäällikkö, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Jani Kareinen, pelastusjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Liisa Mänttari, talousjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Kaisa Heino, hallinto- ja strategiajohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Juuso Tamminen, vaikuttavuus- ja tietojohdaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Taru Syrjänen, arviointipäällikkö, THL

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.03. Kokouksen osallistujat todettiin ja hyväksyttiin kokouksen asialista.

Puheenjohtaja esitteli kokouskäytännöt ja kertoi esittävänsä jatkoaikaa valmisteluryhmän työlle 21.9.2025 asti. Kokoukset järjestetään hybridinä ja vähintään viikoittain. Keskeneneräisestä prosessista ei anneta tietoja julkisuuteen, kokoukset tallennetaan ja kokoustallenteet (video ja litterointi) tuhoataan valmistelutyöryhmän työn päätyttyä viikolla 39. Kokoustallenteet on tarkoitettu pelkästään valmisteluryhmän käyttöön, eivätkä ne ole julkisia, eikä niitä julkaista. Kokouksista laaditaan muistiot, jotka pyritään tuomaan hyväksyttäväksi seuraavassa kokouksessa. Valmisteluryhmä hyväksyi puheenjohtajan esitykset kokouskäytänteistä.

2. Edellisten 24.6.2025 ja 6.8.2025 kokouksien pöytäkirjojen hyväksyminen

Käsiteltiin edellisten kokousten pöytäkirjat.

Todettiin, että 24.6. kokouksen muistiolounnokseen oli tehty muutosehdotuksia, joista kohtaan 2. *Lisärahoitusprosessin oikeudelliset edellytykset* tehtyyn muutosehdotukseen oli keskustelutarve.

Alkuperäinen	Hyvinvointialueen 6.8. muutosesitys	Puheenjohtajan 15.8. ehdotus, alueen kokouksessa esittämällä täydennyksellä
<p>Etelä-Karjalan hyvinvointialue totesi, että vuoden 2025 rahoitus riittää palveluiden turvaamiseen, vaikka alijäämää on ennusteen mukaan kertymässä 14 Me. Hyvinvointialueen lähtökohtana on saada lisää aikaa alijäämien kattamiseen vuoden 2028 loppuun asti, koska se olisi hyvinvointialueen kannalta rahoituksen ja toiminnan näkökulmasta paras vaihtoehto.</p>	<p>Etelä-Karjalan hyvinvointialue totesi, että vuoden 2025 rahoitus osalta on 14 miljoonaa euroa alijäämäinen ja tältä osin rahoitus on riittämätön tänä vuonna. Ekhvan näkemys on, että lisärahoitustarve liittyy vahvasti alijäämien kattamiseen ja tämän aikatauluun, ei yksittäisen vuoden tilanteeseen, eikä niitä tosiasiallisesti voi tarkastella erillisinä.</p>	<p>Etelä-Karjalan hyvinvointialue totesi, että vuonna 2025 palvelujen järjestäminen ei ole vaarantunut, vaikka alue ennakoii tilikaudelle 14 milj. euron alijäämää ja pitää siten valtion rahoitusta kuluvan vuodenkin osalta riittämättömänä. Alueen näkemys on, että lisärahoitustarve liittyy vahvasti alijäämien kattamisesta säädettyyn veloitteeseen (ml. aikataulu). Siten lisärahoitustarvetta ei tulisi tarkastella ainoastaan yksittäisen varainhoitovuoden tilanteen osalta.</p>

Hyväksyttiin 24.6. kokouksen muistio puheenjohtajan 15.8. tekemän tekstiehdotuksen ja hyvinvointialuejohtajan kokouksessa esittämän täydennyksen mukaisena.

Todettiin, että 6.8. kokouksen muistioon oli tehty muutosehdotuksia, joista kohtaan 3. *Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lisärahoitushakemuksen täydennysten 27.6.2025 ja 2.7.2025 käsittely* tehtyyn muutosehdotukseen oli keskustelutarve.

Alkuperäinen	Hyvinvointialueen 11.8. muutosesitys	Puheenjohtajan 15.8. ehdotus
<p>Alueen kanta on oikeuskanslerin päätökseen viitaten, että lisärahoitus on ensisijainen toimenpide ja siinä tulee tarkastella koko taloussuunnittelukautta.</p>	<p>Alueen kanta on oikeuskanslerin päätökseen viitaten, että lisärahoitus on ensisijainen toimenpide ja siinä tulee tarkastella koko taloussuunnittelukautta, sillä muussa tapauksessa lisärahoitusta koskeva sääntely ei missään tosiasiallisessa tilanteessa voisi edes teoriassa täyttää sitä tarkoitusta, mitä varten se on säädetty. Valtioneuvoston tulkinta johtaa tosiasiasa sellaiseen tilanteeseen, että lisärahoitus ei voi turvata kansalaisten perusoikeuksien toteutumista tilanteessa, jossa hyvinvointialue toimisi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisten talousvelvoitteiden edellyttämällä tavalla. Näin ollen valtioneuvoston tulkinta lisärahoituksen soveltuvuudesta tilanteeseen on vastoin oikeuskansleri huhtikuussa 2025 antamassa päätöksessä kuvattuja oikeusohjeita.</p>	<p>Alueen kanta on oikeuskanslerin päätökseen viitaten, että lisärahoitus on ensisijainen toimenpide ja siinä tulee tarkastella koko taloussuunnittelukautta, sillä muussa tapauksessa lisärahoitusta koskeva sääntely ei missään tosiasiallisessa tilanteessa voisi edes teoriassa täyttää sitä tarkoitusta, mitä varten se on säädetty. Alue katsoo, että valtioneuvoston tulkinta johtaa tosiasiasa sellaiseen tilanteeseen, että lisärahoitus ei voi turvata kansalaisten perusoikeuksien toteutumista tilanteessa, jossa hyvinvointialue toimisi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisten talousvelvoitteiden edellyttämällä tavalla. Näin ollen, alueen näkemyksen mukaan, valtioneuvoston tulkinta lisärahoituksen soveltuvuudesta tilanteeseen on vastoin oikeuskanslerin huhtikuussa 2025 antamassa päätöksessä kuvattuja oikeusohjeita.</p>

Hyväksyttiin 6.8. kokouksen muistio puheenjohtajan 15.8. tekemän tekstiehdotuksen mukaisena.

3.Tietoja ja havaintoja Etelä-Karjalan hyvinvointialueen väestön palvelutarpeista

THL:n asiantuntija esitteli väestön palvelutarpeen ja havainnot alueen tilanteesta. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen väestö sairastaa keskimääräistä enemmän. Alueen väestö on keskimääräistä ikääntyneempää ja väestöennusteen perusteella ikääntyminen jatkuu. Alaikäisten osuus vähenee voimakkaammin kuin muualla maassa. Yhä useampi lapsi, nuori ja perhe tarvitsee hyvinvointialueen palveluja.

Keskustelussa todettiin, että vammaisten palvelutarvetta koskevia tietoja käsitellään yksityiskohtaisemmin työsuunnitelman mukaisesti tulossa olevassa kokouksessa. Alue toi näkemyksensä esiin sen, ettei hyvinvointialueiden rahoitusmallin sisältyvä sosiaali- ja terveydenhuollon tarvemalli kohtele alueen rahoitustarvetta oikein.

Puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että THL:lta saadun selvityksen perusteella alueen väestön erityispiirteet ja ikärakenne selittävät sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarpeita. Lisäksi puheenjohtaja totesi, että vaikka alue on esittänyt rahoitusmallia koskevaa kritiikkiä, rahoitusmallin tarkastelu ei ole valmisteluryhmän tehtävä.

4. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelujen järjestäminen; kysymyksiä ja vastauksia

Hyvinvointialue esitteli vastaukset ennakkoon toimitettuihin kysymyksiin. Voimassa on pelastustoimen palvelutasopäätös vuosille 2024–2026. Nykyhetkeen saakka pelastustoimen palvelut on pystytty tuottamaan voimassa oleva palvelutasopäätöksen mukaisesti. Sopeuttamistoimissa keskiössä kalustoa ja henkilöstöä koskevat sekä tulojen kasvattaminen. Alkuvuoden tulos on toteutunut 0,3 milj. euroa käyttösuunnitelmaa parempana. Viranomaismaksut laskutetaan pääosin lain enimmäismäärien mukaisesti. Pelastustoimen nettokustannukset nousseet 4,68 milj. euroa v. 2022 nähden johtuen pääosin kiinteistöjen vuokratilustannusten noususta. Kiinteistöjen vuokrista tunnistettu 0,5 milj. euron säästömahdollisuus. Aluevaltuusto vahvistanut v. 2024 lopulla pelastustoimen sopeuttamistoimiksi (i) tuottavuuden parantaminen, (ii) ostojen vähentäminen, (iii) tilojen, vuokrien ja palveluverkon kehittäminen sekä (iii) kulujen ja päällekkäisyyksien karsiminen. Alue totesi täydentävänsä kokoukseen toimitettua esitystä, jotta tarkastelu koskisi koko vuotta 2025.

Sisäministeriö totesi, että valvontaviranomainen ei ole vuoden 2024 syksyn valvontakäynnillä havainnut alueen pelastustoiminnassa puutteita, korjausmääräyksiä ei ole annettu, eikä uusia valvonta-asioita ole vireillä. Ministeriön näkemyksen mukaan pelastustoimen palveluiden saatavuudessa ei alueella ole havaittavissa vakavia häiriöitä. Alueen laskennallisen rahoituksen kasvu on ollut nettokustannustasoa korkeampi. Alue on kohdentanut pelastustoimeen n. 2 milj. euroa enemmän rahoitusta kuin mitä laskennallisen valtion rahoituksen osuus on. Kokonaisuutena arvioiden ei voitu todeta, että pelastustoimen palveluiden järjestäminen olisi vaarantunut.

Kysymykseen siitä, miten palveluiden lakisääteinen vähimmäistaso on skenaariossa 3 määritelty, alue totesi, että sopeuttamistoimien määrittelyn lähtökohtana on ollut se, että tehdään kaikki ne toimet, mitkä ovat

maksimaalisesti tehtävissä. Jos ei onnistuta täysimääräisesti, sopeutusta haetaan muualta. Irrallisia kehittämistoimia ei tehdä, vaan kyse on kokonaiskehittämisestä.

Puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että saadun selvityksen perusteella pelastustoimen tehtäviä hoidetaan hyvinvointialueella vastuullisesti ja palvelutasopäätösten mukaisesti. Valvontaviranomaisilta ei ole annettu huomioita, jotka ilmentäisivät merkittäviä ongelmia pelastustoimessa. Pelastustoimen palvelujen järjestämien ei vuonna 2025 ole vaarantunut. Maksu- ja tulovirta on toteutettu pelastustoimen osalta moitteettomasti. Pelastustoimeen alue osoittaa rahoitusta enemmän kuin mitä sen laskennallinen valtion rahoitus on, koska alueen esittämän näkemyksen mukaan muuten rahoitus ei riittäisi palvelutason säilyttämiseen. Sopeutusmahdollisuuksia on vielä jäljellä pelastustoimen palveluiden järjestämiseksi ja riittävän rahoituksen turvaamiseksi. Mikäli sopeutusta toimeenpantaisiin nopeammin, alueen esittämän näkemyksen mukaan palveluiden järjestäminen vaarantuisi. Tämän takia, alue pyrkii toteuttamaan muutostenhallintaa vastuullisesti, eikä alueen näkökulmasta sopeuttamistoimien nopeampi toimeenpano ole mahdollista.

5. Valmisteluryhmän työsuunnitelman vahvistaminen

Vahvistettiin valmisteluryhmän työsuunnitelma.

6. Muut esille tulevat asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraavan kokouksen pe 22.8. klo 8–10 ajankohdan vahvistaminen

Vahvistettiin seuraavan kokouksen ajankohta.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.11.